

Előfizetési ár:	
Egész évre	12 frt.
Félévre	6 frt.
Negyedévre	3 frt.
Egy hónapra	1 frt.

Megjelenik minden nap, az ünnepeket követő napok kivételével.

KELT

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPI LAP.

Hirdetési díjak:
Négyzet hüvelyknyi terület ára 6 kr.
Helyesül minden hirdetés után 30 kr.
Nagyobb és gyakori hirdetéseknek külön megbeszélés van a kiadósokkal.
Hirdetési díjak:
Vélemény: Oppál Alajos (Wollzeitz 11).
Hatalmait és Kollár (Kollár 12).
Földes: Lang Leopold (Földes 12).
Nyitási díjak:
garancia után 50 kr. díjazás.

Szerkesztői szállítás:

Belső-farkasutca 76. szám, hova a lap szellemi részét illető közlemények címzendők.

Az értékes cikkek díjaztatnak.

Kéziratok nem adnak vissza.

Kiadó-hivatal:

Stein János könyvkereskedése, hova az előfizetések s hirdetések küll lendők.

„KELET”

politikai és közgazdasági napilap
második évfolyamára

kérjük az előfizetési pénzek mielőbbi beküldését, legcélszerűbben postai utalványlapokkal.

A lap szellemi része felől kezesedik a szerkesztőség buzgalma és a munkatársak bőv sorozatának szakavatottsága.

A lap kiállításra körül állított kiadó-hivatal minden kitéphető elkövet, hogy a t. előfizetők méltó igényei kielégessenek.

Az előfizetési árak a régiek:

Egész évre 12 frt. Negyedévre 3 frt.
Félévre 6 frt. Egy hónapra 1 frt.

Egyes szám ára 5 kr.

8 előfizető után titkospéldánnyal szolgálunk t. gyűjtőinknek.

Végül figyelemztetjük t. előfizetőinket a különös kedvezményben, melyben, olcsó könyvek megszerzése által, a „Kelet” előfizetői részesülnek.

A „Kelet” kiadóhivatala.

Illetékességi összeütközés.

E heces lapok 48-dik számában (F) jegy által cikkiben igen velős felfogással van jellemezve a kihágások kérdésében az igazság és belügyminiszter intézkedései közti ellentét, a miből a dolog természet szerint illetékességi összeütközés állott elő, a mi felett elvégre is az összes ministeriumnak kell dönteni.

Ha az 1868. június 20-i patensben részletesen elősorolt kihágásoknak figyelembe vesszük, meg lehetünk győződve, hogy ha ezen bagatelle kérdéseket a bíróságok hozsák át, kivéve a közgazdasági kezéből, a mire oly nagy mérvű terhelést sújtának, a mely kelleni fog akkora méltatlanságot, mint helyi hódját 25 százalékkal fennebb emelték volna.

A ki az adminisztratív foglalkozott, ismeri a nép apró czívdzásait, melyeknek legnagyobb részét éppen a június 20-i patensben elősorolt kihágások képezik, s a ki tudja, hogy a dulloz s szolgabírnál a nép e részben mily gyorsan s minden nagyobb költség és fáradság nélkül nyert elégtételt, kik az ily kérdéseket legnagyobb részben elbékítették, vagy pedig röviden határozatilag a helyszínen, körutjain közben kihallgatott tanuk valamóssai alapján elintézték, s a nép ez eljárással meg volt elégedve, az ellen soha sem panaszkodott, s a ki megfontolja, hogyan kell már ez után a néppel bagatelle kérdésekről négy-öt mértföldnyi távolságra a jársbíróhoz elutazni, onnan talán hónapok múlva — minthogy ti vannak halmozva — tagszavangot nyerni, tanult drága napi díj mellett a jársbíróhoz elvonozolni, s elvégre koczáztatni 15—20 forint perkoltságot, a mit eddig egy forinttal beért, az valóban nem foghatja fel, mi szükség volt ezen, már az újabb szokásba is átmézt, s evezredes régi gyakorlatunk alapul eljárást, egy-két abstract elemeltkérdést úgy megválogatni?

Vallyon mi okból vonta az igazságügyminiszter ezen tárgyakat az 1869. IV-dik t. cz. keretében; vallyon ezen tárgyak miért tekintetnek az igazságszolgáltatás s nem a közgazdasági tárgyak? hol van ezen felfogás alapja? Vallyen

lyénál általában a európai büntető jogban ezen kérdések helyét foglalnak-e s nem többnyire a közgazdasági s közrendészeti codexek tárgyai közt lehetők fel?

A ministeriumon kérdésen kívül az vihette oda, hogy ezen kihágások az osztrák büntető codexben ott vannak, a magyar juristák pedig fájdalom 20 év alatt rettenetesen eloszlakodottak. Többé nem látnak maguk előtt más törvényt csak az osztrák törvényt, nem látjuk többé Verbóczit, ki nemcsak hogy a család pófprocessusokat, de sőt a hatalmaskodások, spoliumok s az emenda linguae esetét sem számította a criminalistok sorába; nem teremtett sok bünt, hogy sok bűnös legyen; kicsiny kérdésekre nem alkalmazta a nagy gyalázatot; a büntető keresetet, s a nemzett becsületét s lovagias érzete szíven maradt. De belétekint az osztrák procuratúrás, vizsgálói fogások kezességellen büntető rendszerbe, s az államnak csak azon polgára nincs büntető keresettel meggyalvára, a kit éppen azzal meggyalválni nem akarunk; mert hisz e kapcszkodó büntető törvényvel tömlőre vehetni az apát, kinek pajzán gyermeke híre tudta nélkül valamely csődülésen részt vett, s most már miután visszastesszük a büntető bírósághoz azon eseteket, melyeket még a Bach rendőrlama is 1853-ban onnan visszavett volt a közgazdasághoz, most ott állunk, hogy ha a szegény olasz vagy magyar paraszt magát ily elkáromkodja, vagy a hencze-gó urfi inasának egy fricskát ad, a két kötetes osztrák büntető perrendtartás mesterkélt eljárás módorának tururáján s gyalázatán visszuk át a panaszlót szükségessé tanuikkal egyetemben s a szegény jársbírokat, kik a munka alatt most is roskadoznak, — agyon terheljük teendőikkal.

Mi bajunk van nekünk az osztrák büntető törvényről, hogy nyi beleestünk? Az egyik mint a másik rednk nézve a magyar közjog értelmében semmi egyéb mint pátens, s csak annyiban és úgy vált törvényre, a mennyiben és a mint reánk nézve az unio törvényezikél s illetőleg az országbírói értekezletnél fogva a qualificatio fenntartott. Már pedig az országgyűlés a büntető törvényt a június 20-i patens alábbi módosítással tartá fonn, egyik olyan törvény mint a másik, sigy a törvény által vannak a június 20-ki patensben elősorolt tárgyak a közgazdasághoz és rendőrséghez utasítva. Ki és mi kényazertett arra, hogy onnan kivigyünk, s a népek megszokott menedékek keresésében ismét összezavarjuk azon rövid időre, mig a magyar büntető törvény elkészülend, a mely kérdés, ha fogja e ezen apró veszedéket, hidrontái, csóva leverséi, családpofozási processusokat a büntető codex tárgyainak tekinteni?

De még hagyján ha mielőtt szegény Horváth Boldizsár igazságügyminiszter csügynén az igazságszolgáltatás s közgazdaság elkülönítésén, amaz eszmét törvénybe is átvítte, egyszerűsind az ó egész gondolatát átment és a bekebebe-ség felállítottak volna, mert hisz e bekebebe-nálunk is mint az angoloknál s francziák nál eligazítatták volna ezen bagatelle kérdéseket magok a szolgabírók egyszerűsind elvállalván a bekebebe-tiszteket, a szegény néven lett volna segítő, hogy házi tűzhelyénél apró czivakodásait a házi tűzhe-

lyénél megjelenő hatóságokkal el is intézhesse; de a bekebebe-ség nem létesültek, s most már az igazságügyminiszter a gyéren fellállított jársbíroságok székhelyére karavánkodtatja, azon legnépesebb számát a panaszlókunk és panaszlótunknak, kik a június 20-i patensben elősorolt kihágások miatt hurczolnak és hurczoltatnak. Oh az isten kegyelmére kiemléjű országunkat az abstract elméletek tökélegeitől, évezredek gyökerezett szokásainkat tiszteljük legalább annyira, a mennyire azokat még az absolut korszak merev teóriái is tisztelni vagy legalább tekintetbe venni kénytelenek voltak.

Kétszer fontolja meg az összes ministerium ezen szönyegre hozott kérdést, mielőtt abban határoz, egy kicsiny kavics az valóban a mi el van vetve, de az a népfélt tengerbe esik s bizony, bizony beláthatólag igen nagy hűgyűrűzet fog vetni.

A nép a megszokások rabja, ő nem tudódik az elméletek felett, csak az a helyes elmélet, a mely anép szokásainak áramlatát követi; ne infestáljuk sokat elméleteinkkel ezt a mi rendkívül jó és becsültes népként, ezt a népet, melynél Európa egy népet sem lehet jobban kormányozni; ne vegyük ki öt megszokott nyugalmából, ne fárasztuk mért-fődekre oly dolgokért, a miket eddig otthon munkája közben eligazított; ő napról-napra kézmunkája után él; ő nem ér res, hogy a távol eső bíróságokhoz tekeregjen panasz-íval, inkább abban hagyja a dolgot vagy a káromkodást visszakáromolja, a kapott pofot visszafopozza, s így a viszketegben a merev osztrák elmélet miatt elkezdődki a belum omnium contra omnes. Látjuk hová vitték ezen gyakorlatatlan elméletek Franciaországba. Nyi rendszert akarunk, vigyük egészen keresztül. Állítsunk bekebebe-át, ha meztelenné akarjuk teni minden befolyást a közgazdaságtól, szóval nyi intézkedjünk, hogy a szegény nép megszokásait és nyugalmát ne hngyjuk ki a számításból.

Egy malomtalpon ülő consiliárius.

A választási reform Angliában.

I.

(M. A.) A hossza nyuló választási vita alatt, mely törvényhozásunkat jelenleg foglalkodtatja, annyiszor történt hivatkozás az 1866—7 évek folytán keresztültvitt angol választási reformra, hogy annak vázlatos megismertetése bizonyára találkozni fog olvasóinknak a hazánkban is szönyegen levő fontos tárgy által felkeltett érdeklődésével.*

1867 előtt Angolországban a felnőtt férfii népességnek körülbelül egy ötödésrésze bírt csak szavazási joggal. A művezérek, írők s általában mindazok, kik munkájukból éltek, ki voltak zárván minden részesedésből a politikai s kormányzati jogokban. Ezenfelül a népesség kisebb része, (9,500,000) tudniillik a városi elem 324, a grófások 11¹/₂, millió lakosára pedig csak 193 képviselőt küldött a parlamentbe. Ide járult még azon számításba vételt igénylő nagy közzgazdasági átalakulás is, melyen Anglia az utolsó évtizedek alatt — az 1862. reform bill óta — keresztáltment. Északi részének népessége 64, a déli része pedig csak 32 százalékkal nagyobboldott: a városok némelyike, mely épen nem, vagy csak megszö-
* V. 3. az „Annuaire des deux Mondes (Histoire Generale des divers Etats) XIV-ik kötetének 322. lapján, és A. Koller: Die Democratierung des Wahrsrecht in England, Berlin, 1869. cz. munkáján.

arányban bírt képvisellel, kiváló jelentőségre emelkedett, míg más több képviselővel bíró városok folyvást alább sülyedtek. Végre a választási visszadések is oly mérvben elszaporultak, hogy újabb törvényhozási intézkedések szükségére e tekintetben is elkerülhetlenül váll. Sőt az Írland más részletei sörmekekkel megtöltött fel; s mindezek hatása alatt a közvélemény is hajlandó volt a választási rendszer némi módosítására. A wigek és tori-ak csak az eszközök választására, az engedmények mértékére nézve különböztek egymástól. Csakis az aristokratia egy töredéke szegült ellene a választási jog kiterjesztésének, mely befolyásán nem kis csorbát ejtett.

Az Angliában olyannyira kifejtelt munkás egyesületek (trade's unions) 1866 elején, élénk mozgalmat indítottak meg a választási reform érdekében. S bárha a különböző egyesületek nem egyenlően előhaladt állapottal foglalkáltak is el, mégis jelentékeny befolyást gyakorolt együttes fellépésük még a kormányra is. A cabinet tagjai csaknem kivétel nélkül személyes ígért által valának kötelezve a reform támogatására, s nem tagadták, miszerint hajlandóak is ígérnek ezen ígértet beváltani. Milner Gibson, a kereskedelmi osztály főnöke 1866 jan. 22 én asthoni választáshoz intézett nyilatkozatában kiemelte a politikai jogok szélesbítésének szükségességét. Lord Russell, a reform-illa költősségének válaszába kijelenté, hogy igazlatlanos volna megtagadni a munkás osztályok politikai képességét s moralitását, hogy a cabinet fog is terjeszteti egy bill-t a parlament elé, melyben a szavazási jog alapjainak szélesbítését célozza s hogy se ő, se társai nem maradnak a kormányon annak el nem fogadása esetében.

Az ily, minden kétséget kizáró declaration egy nemet az egyetértésnek létesíteték a cabinet és a radikálisok között. Utóbbiak kissé később meggyőződtek arról, hogy az előfirtak vezetés alatt állottak, mint Bright és Stuart Mill, kinek befolyását senki sem tagadhatta. Bright arra is rá bírta a munkás egyesületek egy részét, hogy elégedjenek meg egyelőre a kormány ígérteivel, s tartassék fenn a jövőben tággabb körű reformok követelését. A Rochdale-ban, jan. 4-én tartott meeting-en Bright nem követelt egyebet a választási census leszállításánál, s az általános szavazatjogról nem is tett említést.

E mozgalmaknak közepette nyílt meg a parlamenti ülészek febr. 1-én. A trónbeszéd csak általános kifejezésekben érinté a reform kérdését, a mi eléggé elurálta, hogy a kormány még nem állapít meg tervét véglegesen. S a választási reformot tárgyzó bill valóban csak márt. 12-én léteztet a ház asztalára. Hogy elég legyen tőre közvélemény követelményének, hármaz feladat lett volna a bill által megoldandó, tudniillik a census leszállítása, a népesség száma s a kerületek nagysága közti méltányosab arány megállapítása s a vesztgetések elleni intézkedések. Gladstone törvényjavaslata azonban csakis az első feladatra terjeszkedett ki. E javaslat a census leszállította a grófási kerületekben (50-ról) 14, a városiakban (10-ről) 7 font sterlingre, minek folytán a választók száma a grófásokban megduplázott volna 204,000 központosítási helyi polgárral, a városokban, pedig 206,000 — csaknem kivétel nélkül — munkással. A városokban választók lettek volna: a háztulajdonosok, akik egész házá bérbelet ki, s maguk fizték az adót (house-holders) azon egész háztulrők, kik az adófizést tulajdonos részéről eszközölték (compound householders); s végül az egyes lakosztályok bírlói, ha bérösszegük felmegy legalább 7 font sterlingre. A grófásokban pedig szavazatjogú birtak volna azon szabad birtokosok, kik ki tudnak mutatni egy évi ott lakást, s egy háznak magára, vagy földébe egyben kizárólagos tulajdonát, továbbá a legalább 14 font sterlingt fizető bírlők; végül megillette volna a választási jog mindazokat, kiknek 50 font sterling van letve legalább két év óta valamely takarékpénztárban (post-office saving-bank).

A kormány bill-jét, melynek elősorolt intézkedései csakis a szorosz értelemben vett Anglia számára valának javaslatba hozva, mig Scotia- és Írlandról említes sem tétetett, az alsóház meglehetősen hidegséggel fogadta. A conservatív törty-ak, sőt a mészárlt szabadelvűek is szemére hányták a kormányt, hogy szö-

vetkezve a radikálokkal és munkás-egyesületekkel, Angliát rohamosan az általános szavazatlajog felé vezérli. Mindjárt a vita kezdetén dics megmunkások intézkedését a bill ellen Horstmann megrovóan említi föl, mely befolyást gyakorolt a kormány eljárására Bright, a népies mozgalomnak vezetője. Lowe későbbre vonta a javasolt intézkedések demokratikus jellegét, sőt nem habozott kijelenteni, hogy megnyitványt a parlament a munkás osztályok számára, a tudatlanságnak, részeségnek és korruptciónak lesz megnyitva. Bright védelemre a bill-t, kijelentvén, hogy ő ugyan elégtelennek tartja a benne foglalt engedményeket, de mégis beéri azokkal, ismervé a kormány nehez állását a reformeszméről illegetően parlament irányában. A bill átment ugyan az első olvasáson, de (martius 20-án) gróf Grosvenor, a whig-párt tagja bejelenté, hogy a második olvasás alkalmából követelő indítványt tesz: „A kamara később nyilatkozik határozottan a parlamenti reform fölött, de nem tartja célzerűnek tárgyalás alá venni az angliai census leszállításra vonatkozó bill-t, míg nem nyer tudomást a nemzeti képviselők tökélyesítésére vonatkozó egész kormánytervről.” Ezen indítványt találkozták a tory-ak támogatással is, minek folytán Gladstone, hogy megakadályozza a két pártnak e tekintetben egyetértését, az engedmények terére volt kénytelen lépni. Kinyilatkoztatta, hogy közleni fog Grosvenor indítványát ellen, mint a mely a kormány iránti bizalmatlanságot fogja magában, de hogy a kormány hajlandó még a második olvasás előtt közleni a házal a szótai és irtóni választójog szabályozására s a választókörletek új beosztására vonatkozó nézetét.

E stadiumig jutott a választási reform ügye, midőn a ház a hűsvéti szünidőre elnapolta üléseit.

A haza meg van mentve.

A helybeli baloldaliak, piros falragaszokkal előre kihirdetvén a „megvezérelkedeztet” nagyszerű gyűlésekkel a virágda természet, a karnevál ünnepségeit, ma délután 11 órakor megtartották a kávéházban kijelölté azon agg és ifjú, kopasz és nem kopasz hőseket, szám szerint — ha jól tudjuk — 7-et, kiknek feladatuk leendő, a Pesten tartandó országos skuptinával egyetemben szétugrasztani az egész közös hadsereget, és a delegátot, megszűntetni minden közös ügyet, quotáit, monopolizálni s visszaszerelni az elárult hazának a szabadságot, függetlenséget és a szűz dohnyát, megválasztva mindezekre „a kedvező időt, mely e szövegnek.”

De lassuk e „honmentő” gyűlés jelentősebb mozzanatait (ha ugyan voltak ilyenek) rendre.

Legelőbb is Sáni László felhívta a gyűlést; hogy válasszon elnököt, a mi egészen

feleleges czeremonia volt, miután előtte ki volt mondva s egy vezérközömbben megállapítva, hogy ő lesz az elnök. Nő de formát kellett adni a dolognak s így K. Pap Miklós urnak előre kiosztott szerepet le kellett játszani s hangot adni a közhaladónak, mely Sánti jelölté ki az elnökségre. A megistelt hazafi, az obligat helyesléseket be sem várva, a menyire szenvedő lábai engedték, sietett az elnöki emelvényre, valószínűleg attól tartván, hogy Galgóczi is concurrálni fog s beszédével szét kergeti az egész tisztelt gyűlést. Következett a „rögfontozt” megnyitói beszéd, melyről a rossz nyelvek azt sutogják, hogy éjfélt tartott konferenciák izdattak bele, míg elkészült, még pedig — e lapok újdonszája szerint — párválva. Részünkről az állítást, mint rosakaratu ráfogást, határozottan késégre vonjuk, mert e házad a rögfontozás minden leheto nyomát fedez ismerhetetlen magán hordozta. Mikor Sáni előre készt, akkor nem úgy szokott beszélni tudó — ha akar — az észhez, szívhez szólni s még élelenszőlő is lenni.

De most úgy látszik, nem akart s rős tellé az egész komédiát; minden szavából kitűnt, hogy csak a kénytelenségek hűdöl, miután a baloldali sorai közt Dögeusé lámpással is alig lehetett találni egy pár embert, ki perdenként tudna egy körmen font dictiót. Beszített tehát, de az egész beszédé bágyadt, színtelen, szagított s tartalmatlan volt, mint a kispélt szalma. Legelőbb is felolvasta a pesti baloldali értekezlet körlevélét, melyben hat pontokba áll sorolva, hogy az elnöknek mit akar s aztán kijelenté, hogy a kolozsvári baloldali se akarhat (?) egyeteket. Megkísértem igazolni a hírből bihari pontokat; beszélt a közös ügyekről, függetlenségről, az adóról, a tekintetes, nagyságos és excellensis urakról, a szűz dohnyáról, a reformokról, az éretlen cse resenyéről és szőlőről, a csendes haladásról, a a nyugalmazott emberekért, a rögfontozás és cardinalisokról a karnéval bolondaságairól s több elcsúsztat. Midőn látta, hogy a publican sehogyse lelkesül, ellette Kosuthot, a mi aztán természetesen meglette a kelto hatást. Beszédé végén felhívta a jelen voltakat, hogy szólnak a dologhoz, de sehogy se akart senki vállalkozni s lén nagy csendesség. Végre aztán fölmagasztott egy imposant alak s beszélni kezdett Papp Miklós ur; constaltja, hogy miután közel jutottak a célhoz s a lasta előt, itt az ideje, hogy megválasszák a delegátusokat s felkérte az elnököt, hogy olvassa fel a bizalmi férfiak listáját. Az elnök engedelmessé kedett s felolvasta, kijelentvén hogy a pesti értekezlet a felvázoltakon kívül is még akárhány baloldali is felkérte vállalkozni szívesen, ha a mit részünkre nem merének késégre vonni. Ekkor aztán következett egy igazán megható jelenet; a megistelt férfiak közül a jelen voltak nyilatkoztak az elfogadás iránt. Papp Miklós ur ihletett hangon előadta, hogy amár közelebből egy új gőzgépet ho-

zatott a nyomdájába s nagyon el van foglalva, de előtte mindjárt elvett a haza, emelendő a kért mi történik, ő fel fog menni Galgóczi Károly ur, e valódi german mythologikus alak, ki a legközelebbi követválasztások a jobboldalnak volt egyik fő-főkörtése s a többek közt egyszer, 24 óráig tartott beszédében historiai adatokkal bebizonyította, hogy az őszenvi kortól kezdve 1870-ig valamennyi jóra való ember mind jobboldali volt, kijelenté, hogy egy pénzintézet vezetése a korteskedéssel nem levén incompatibilis, a megisteltetés részéről is jelölgetta. Balog György, eszép reményű ifjú is, elregette mely hálát s végre következett a sor Szathmári Elekre, a ki a hazából érkezvén haz a Angliából, a hazai viszonyok legphilosophusabb szemretekelt birhat; ki is jelenté a tisztelt nagy gyűlést, hogy miután neki ideje vagon, ő tehát elfoglatja. A többi megisteltetés nem voltak jelek. Ezzel aztán a gyűlés szót a zolt általános közszóitások közt s a i is azon dics megjegyzéssel távozott, hogy a kolozsvári baloldali csendesebb, szelidebb s békéseztöb emberek nincsenek az egész univerzumban. Még csak egy petroleumos hordójuk sincs, ha-néha most készül s majd a képviselő választásán fog explodálni.

BELFÖLD.

Hunyadmegye, február 28-án.

Huzamos távollétom után csak most olvashattam Bágya Károlynak a „Kélet” 27—28 számban Buda Imre stb-nek a M. Polgárban közölt cikkeire adott együttes választát.

Közelebbi tisztujtó közgyűlésünk óta a lapok gyakran foglaltoznak megveit dolgainkkal — bár lett volna néhol egyet-más mondanivalóm nem érztem hivatva magam a hírlapi vitába elegyedni — s tán szerénységgem is hallgatni késztetett.

Minth az azonban említett választásban Bágya Károly olykép igyekszik magát igazolni, hogy ez által csekély személyemre is némi bomlást kíván vetni, — bár hiszem, hogy az itteni közvélemény tudni fogja, minő értéket tulajdonítson ezen igazolásnak, de a hírlapolvas közönség embereket és tényeket rendszertint a sorokból és azok után szokván megítélni, hallgatásnak nem mellőzhetem, — s annál fogva reménylhetem, hogy t szerkesztő ur jelen közfelfelásomnak, habár később is állott előtve, s így ha szinte kockáztatva lenne is közérdekségre, becses lapjában az igazság és méltányosság érdekében egy kis tört fog engedni.

Tudvalevőleg — egyéb személyi... okokat elhallgatva — alsipni kijelölésésem ellen egyék ürügyül az hozatott fel, mintha én az ellenzékhez átsaptam volna, s ez elletent-nem legkiválóbb harczosa Bágya Károly volt.

melkedni, másként itélni féleltem. Ki vagyok én? oh! nekem egyetlen cézóm és törekvésem egy, nagy eszmének szolgálni egész önmegadásal. — S ha van e földön valami érdemem, az egyedül abból áll, hogy egész életemet ez eszmének áldoztam.

Ennek kifolyása az, hogy én soha nem habozok nem alkuszom, ha az emberiség érdekében van szó.

Kit én tirkárommá választok, nézetemhez kell hogy csatlakozzék, mert hivatás az, hogy velem együtt munkálkodjék nagy feladatom megközelítésére. Valamely esemény adja elő magát, miből kitűnik, hogy az én emberem nem vetkőzö le annyira személyes érdekeit, hogy ne lehetne attól tartanom, miszerint gyakran meg leszék fosztva egy oly közreműködő segédül, kire nekem szükségem van, kire nekem számítanom kell. Azonnal résen kell lennem, tévővázás nélkül határoznom, ha nem akarok felhagyni egész életem céljával; és e cél egy oly má, melynek valósítására semmi eszköz nem lehet rédm nézve közömbös vagy léteztelen.

Mi tehát ön előtt szűkkeblésnek tünik fel, az a valóságban nem egyéb, mint szorosan vett logica és teljes önfeláldozás.

En, mint jószívű emberbarát, részvetésként önnök szenvedésében: de mint a nagy eszménye föltekje, nem vehetem figyelembe azokat, mert ha minden akadálynál, mely untakat elzárja, meg kellene állapodnunk, soha sem jutnánk el célunkhoz: mert ha minden egyes különülést esetleg figyelemre kellene méltatnunk, akkor öökre búcsút kellene mondanom a főfőkérdésnek. — Ön Ramel ur, rédm nézve egy ily különös részlet. Reményem, nem kívánja, hogy önrét, egy Ramelért, áldozzam fel millió más szerencsétlennek érdekét, kik gondoljat tárgyat együttesen képezik... Az én fel-

az itteni közvélemény ezért s általában a választás körül magatartását. Bágya ur irányában akkor is, azután is nem igen kedvezőleg nyilatkozott. — Ugy látszik erre nézve kívánta magát részben igazolni, — midőn egész kedvelésel ragadja meg Buda Imrénék a M. Polgár 18-ik számából azon kifejezést: — mintha én ígéretet tettem volna az ellenzéknek, hogy alsipáni megválasztásom esetében nem fogom a kadályozni a baloldali országos képviselők megválasztását — s melótástól körülbelül azon következtetést levonni bolole, hogy tehát csakugyan méltán kelheltek ki candidaturán ellen.

E szerint tehát Bágya ur nemcsak felté-szi rólam, hanem másokkal is el akarja hitetni, hogy én a közpénforgatás szép mesterségére vállalkoztam. — Pedig mi nem mostantól kezdve ismerjük egymást, s így önmagától is tudhatta volna, — hogy illyesmiu meg akkor sem lettam volna képes, ha enn k árán biztosítva lett volna alsipáni székem — annál kevésbbé, hogy nem bürgöl, de kértelen keresetesen azt is tudhatta, hogy erre becsüség nem is asprítam.

Azokban nyitlan és bárkivel szemben tagadni is merem, hogy én ölyvén ígéretet tettem volna, minőt Bágya ur kíván számba adni. Mert nincs nekem tudomásom semmiféle baloldali párt gyűléseiről, hol én így ígéretet még csak tehettem volna is, de különben sem mondotam én soha és senkinek egyebet; minit azt: hogy egy alkalommal szöba hozatván közönségesen ismert, általam soha nem is palástolt ügyrevezett deákprétusom, tartozkodás nélkül nyilvánított: hogy mint alkotmányos polgár tudom és akarom tisztelni a törvényt, és ennek korlátán, valamint eddig, egy ezután is, sem mint egyszerű polgár, sem mint hivatalnok, soha sem öhajtok tul csapongani. Mikép értelmezte legyen Buda Imre, vagy bárki más e szavaimat nem tudom de hinnem lehet, hogy Bágya ur ennyiből magának politikai töket nem faraghatott, annál fogva gyanúsított insinuationját teljes jogéreltel vissza is utasítom.

Felhozva azután, hogy tehát nem ö buktatott el az alsipániságtól engem. Nagyobb megnyugtatlanság részünkről is biztosíthatom, hogy igen is nem ö, de más sem, mert olyasmit senki sem buktathatott el, mire tulajdonképen nem törektem. Hanem közreműködött Bágya ur oly élvet megmunkálására, miknek egykoron nemcsak hars és harozása is volt, s elősegített oly ügyet, melyet a legutóbb időig szíve mélyéig kárházottat — Sja! tempora mutantur...

Kötelességemnek tartottam, Bágya Károly válasza alkalmából a közögy és a magam érdekében elmondani, nehogy — „qui tacet — consentire videtur.”

S ezzel be is lenne számolatom fejezve

adatom nem az, hogy az ön, sem egyik, sem másik, vagy harmadik érdekében működjem, hanem mindezenekben összesen! Megértett ön engem?

Ugy látszik, hogy a szegény Ramel atyai könyveit csakugyan komolyan veszelgettek a szenvedő emberiség érdekeit, ama nagyszerű, elvont eszmét, vagy fogalmat, mellyel a Chalaín ur kizárólag foglalkozott.

Ramel nem hallgatott rá. Szomorú arczal, merev tekintettel gondolt sülly helyzetére.

Chalaín urnak e szavai: jól megértetté ön engem? erősebben hangulyozva, mint a többi, magához téríték őt.

Nem, uram — felelé — én nem értem önt; szegény beteg gyermekemre gondoltam, s látom, legokosabb mit tehetek az egy. viszatérjek hozzá!

Kedvesem, szíltá meg Ramel nojt — ki elhamult, hogy így korán láto őt hazajön — ennek előbb utóbb így kelle végződnie! Részvétel állomason. Csak egyedül azt sajnálom, hogy ennek épen most kelle történnie.

Adrienne épen a kis beteg szobájából lépett ki. Néhány szíval tudatták vele az újabb szomorú esetet.

Oh még ez is! mondá a virágárusnő, s arca nehéztőlől remgett: hogy is tudtam én valaha...? — hírtelen fölészakította beszédét s hozzá tévő: nem szükség mondani, hogy megtakarított pénzcsémek szolgálatára áll, —

— Adrienne, mondá Polin, nem találod szavakat, hogy önnök szíven szerető kifejezsem híllamat, s hogy emeljem, mily érzelmek közt bennem e Chalaín ur... és pedig nem annyira a rossztét, a mit tesz, mint önök kápmutatásáért... Meg vagyok győződve Ramel hogy már akkor elhatározta neked felmondani, a mely napon neki Adrienneről beszélt.

(Folyt. köv.)

A „KELET” TÁRCZÁJA.

Miss Alda.

Fortun L. beszéde.

V.

(Folytatás.)

A közömdás azt tartja: „mikor igen jól megy dolgod, készítd magad a rozsr.” Hanem azért a rozsz mindig készenlétben talál minket. És az igaz ember üztája épen úgy ki van téve ezen szörnyű vendég látogatásának, mint a rozsz emberé.

Ramel egyik gyermeke terhes beteg lett, s két nap lefolyása alatt a baj rohamosan növekedett.

A legkínzóbb aggodalom és nyugtalanság uralkodott a háznál. Ramel hosszu és fájdalmas napokat töltött, távol kedves betegétől.

Egy reggel, megérkezésekor Chalaín ur beszólt a szobájába.

— Sajnálattal kell megjegyeznem Ramel úr, hogy ön tegnapi munkája hemzseg a hibáktól. Egyáltalán darab idő óta feltűnő hanyagságot tapasztalok önnem minden dolgában. — Nem tudom uram, mién áll azon hanyagság, mikre ön hivatkozik — mondá Ramel elfogódott hangon. Mi a tegnapi irás hibáimát illeti, tán menthetőnek fogja ön találni azokat, ha megmondom, hogy egyik gyermekem terhes beteg. Tegnep egész nap fájdalmas nyugtalanság hatalma alatt állottam...

— Mindenkin megvárannak a maga gondolj uram, szaktá őt felbe a filantrop: nekem ép úgy mint másnak, de én igyeksem enyémeket mindig úgy igazítani, hogy azokkal ne ártsak senkinek.

Ramel fejét fősemlve, mérőn s méltatlankodva szegte tekintetét főnökre. Chalaín ur jól látta ezt, irított a zajos kitorésktól, s ezt keráltni öhajtván töredelmes hangot vett fel.

— Ön nem ért eugem Ramel ur s ugy látszik félreismer. Még tán érzéketlenséggel is vádol, uram isten! hát nem nyílt czafolatla egész életpályán ily gyanúsításoknak? Ha egyoldalú, személyes néztpontján fejtől tudna ön e-

Bágya ur "válaszát". De ha már tollat vettem kezembe, legyen azah a közigy érdekeltem az alkalommal még néhány szót elmondanom. És itt — állapotaink ártóhatóságát — nem lenne egészen érdektelen fejtegetni, hogy miután ez uttal sem tartózkodom deklarációjának beállítását, minő okok folytán jöhetek én Bágya ur és társai előtt még a politikai apostasia gyanúja alá? Különös a dolgotan főleg az, hogy é azok uténekből legnagyobb zűrt, kik nem sokkal az előtt születtek — magok is a baloldalihoz tartozóknak mutatják fel magukat. Haem mind é az idő által már túlszárnyalt dolgot, nem akom at el. olvasó a történetek visszaidézésével utatni, hadd szorítkozom a bennük most is közlő érdeklő eseményekre.

Fel kell tennem, hogy a megyei szerkesztés körül Bágya ur, s mindazok, kik az időben döntő befolyással voltak — mindenképp — — szivőkben hordozták a megye jövőbeni közjólétét, s azt hiszem, ahmva kellett lenniük annak megoldásánál, mikép egy erőteljes — s a méltányos igényeknek minden irányban megfelelő hivatali organismus alkotása eme jólétnek nem jelentéketlen tényezője. Ha már a döntő körökben a szempontból hivatali kombinációjakra néve annyira összeférhetetlenek mutatkoztak az ellenzék, hogy még a gyanúsítás alá jöhetik is irgalom nélkül száműzetés voltak, méltán kérgezhettek? Emdra várnak-e legálább nyilvánvaló baloldaliak a tisztárából? Kiderítve lőnek-e e tekintetben kívül nem hagyható igények? Nem. — Maradunk a régiók. A válszázás rendszerint elégtelenséget szokott előidézni. De ha az egyszerűség jövelet, a hiába menthetlen. Ne utaljank az illetők — közörségre a válszázatok, előtűnik áll ma is a kiadott candidatio — belőle könnyen kimutatható, hogy a válszázás másékat nem is üthetett ki.

De szabadjon továbbá azon kérdést is felvetnem: hogy miután nálunk közönségesen elismert, s el is fogadott dolog volt — Bágya ur maga is kezdetben így fogta fel — mikép a megyei szerkesztés az országos politikai szempontoktól már csak sajátlagos viszonyainak fogva is egészen kilényült kérdés, — helyes — indokolható volt-e Bágya ur és nézetes társai által a t o n p r i x mély pártkérdéséssé tenni akkor, mikor semmi ellentárg nem létezett?

És vajon, midőn nem vitatam, mellékes tekintettel, de, az avagy csak a túlszázásból is a gyanúsított megjelölését, bárányaságukra egy részről az ezen pártból tartozókat sajátos megfogalmazásba hozták, míg más részről a baloldalihoz szűk felbeszélést, bíbelé-Bágya ur és társai, — miként ama pártján — melynek érdekében vétek cselekedni, ily eljárásnak hasznos szolgálatot tett legyen?

A tapasztalat, legálább az eddigi, elég megnyugtató feleletet sem az egyik, sem a másikra néve nem nyújt.

Rideg tényeket tártak elő uraim! miket sem ékesülts, sem képzelműs nem lesz képes megfogalmazni. És ha e ballépések még se fogadják már a legközelebbi időben — — magukat megbeszélni, bár jós nem vagyok, elhíhetek némely Bágya Károly, ez bizonyára nem lesz az ő érdemük.

Szilvássy László.

K-Vásárhelyi, febr. 27. 1872.

Mult levelemben tett ígéretem szerint sietek az itt működő színtársulat személyzetét kimutatni.

Első és legkitűnőbb tagja a fővárosban a budai színházban is közkeveléssel jászolt Toth Jenő. Szép színpadi alak, közép természetű valamivel nagyobb, szép tiszta hanggal bír, jeseben alakít, jó fellogással bír, s szerepében az ír fellogást, intenciót kellőleg vissza tudja tükrözni. Játsszik vigjátékban, drámban, népsziműben, mint a hogy az ilyen kis társulatoknál szokás, szerepök azonban úgy látszik a népsziművekben közeli meg leginkább a művészet, legközelebb is kitűnő adja. "Viola." Sajnáljuk, hogy szép tehetséget így kénytelen fogsorolni oly szerepekben is, a melyek nem szakmájához tartoznak. —

Nem kétkedünk a kolozsvári színház intendánsának figyelmét fel felhívni: a kolozsvári színházról való szerződéséssé nagy előnyére lenne a népszimű előadásoknak. A drámaöz is szép tehetség. A mielőtt jász, "Parlagi János," "Gergely" vagy "Vida." miután szép tenor hanggal is bír, mint népszimű-éssé is köztársaság értemel, s a drámban mint "Paul John," "Elmis," "Bertrand" és Ethel." "Wood," szintén taposokra ragadta a nagy közönséget s többször részesült kiabírásban.

Rendezői tehetsége magán a színtársulatot meglátás tapintatos nézetek, jó rendezés, és jó átgondolt szerep készítés által.

Martonné a második jó tehetség a társulatnál, szép ifjú nő, közepetérű szép színpadi alak, kedves hang, a melyet elég helyesen és jó fellogással hordoz, leány és ifjú ö-

vegy-asszony szerepekben a közönség kedvence. "Angyal és Demon"-ban igen kedves Klárius, igen szép Szolot a "Királyi esküben", és kedves Julcsa a "Szokott-katonában".

Az igazgatózó Nagyné, sok mindent játszik, de szerepöké úgy látszik az mikor pörökben játszik, mert az ilyen szerepek igen jól fogja fel, s természetű hűséggel adja vissza.

Nagy Mihály pedig minden szerepében csak Nagy Mihály marad.

Márton, kezdő színész; határozott véleményét tehetségéről még nem mondhatja; úgy látszik leginkább az öreg szerepekben találja magát jól a alakit köllőleg.

Hamvándi, ifjú leány szende szerepekben szokott játszani, sok tanulmányai lehet még belőle, mint szintén Gyárfás Vilmből is, a ki kezdő színész.

Jani eldög jó színpadi alak, sok mindent játszik, leginkább az intrikus szerep-körből, pedig tehetsége inkább a komikum felé hajlanak.

Szitera, jó színpadi alak, tehetség lenne benne, ha a tanulást studiúmvá tenné. Komikumot szokott néha, de erre ha van is tehetsége, azt tulviszi a komikum határán. A Piros Mártón szerepében, a Szentpáli válszázokban igen kitűnő természetű hűséggel alakított és játszott, ezen szerep-körben maradvá sokra vihető.

Hamvai szép karcu testalkattal bír, ifjú színész, szerelmes szerepek próbál, de arra úgy látszik sem tehetsége sem tanulmánya. A bíró Szlankamányi szerepet, "Nők az alkotmányban" elég gondallal és sikerrel adta elő.

Eddigleg adták már: Királyi eskü, Saint Georges lovag, Szokott-katona, Megháasodás, Penn az ernyő nincsen kas, Paul Jones, Dalma, Nők az alkotmányban késszer, Jegygyűlés, Tóth Miklós, Korona és vérdíj, Angyal és Demon, Mátyás diák, Anyóskó minája, Csókos, az Ördög és a párisi vakleány, a Kápolna titka, Viola, Házaság történetben, több kevesebb sikerrel, de mindig szivós ügyeket, mint a közönség méltányolt is, mert ha nem is mindig, de néha nagy közönség előtt játszottak, úgy hogy a drágaság és pénzhiány dacára, a mi itt van elég, jól fenntartotta magát a társulat ekkora kis városban, a melynek csak egyetlen közönsége van, mi színházba szokott járni.

A társág alatt két maszkos bált rendezett a társulat s ezzel is érdemestette magát, mert oly időtelést mutatott be városunk előtt, mit azelőtt soha sem látott közönségünk. A legszebb renddel folyt le, a vidéki által nagyon pártfogolva.

Ezen hó 25-én választott baloldali városunk a pesti országos baloldali gyűlésre küldötteket. Horváth Igazoz volt honvéd ezredes, Kovács Ismael volt honvéd főhadnagy és Nagy Sámuel volt városi kapitány lettek felkérve, hogy Pesten képviseljék városunk baloldali érzelmeit.

Székely János.

NAPI HIREK.

Kolozsvár, márc. 4-én

— A király meg egy-két napot időz a magyar fővárosban s aztán fölmegy Bécsbe, hol azonban összesen néhány napot tölt s aztán ismét visszatér. Egy hetet Gödöllőn fog tölteni, majd a fővárosban a különféle katonai tanácsok fogja meglátogatni, nevezetesen a közvéhőhadserg iskolát, valamint a 12-ik tüzérezred számára felállított két új átteget is, mielőtt azok Temevárra felállítatnák. A királyasszony március második felében várják, mikor valószínűleg az egész udvar Gödöllőre költözik.

— A földművelés-, ipar és kereskedelemügyi m. kir. minisrterium Alsó-Fehér megyébe bekelevezett Toivis mezőváros kérelme folytán megengedte, hogy ott a már létező két országos vásáron kívül, még évenként febrúár hó 20-án, egyhármadik országos vásár is tartathassék.

— A m. kir. pénzügyminisrterium részéről a zsupanpei I. osztály ur. mellékhatalt a fogyasztási adó visszatérítésének igénye mellett a vámvonalat át külföldre kiszállítandó czukornak vámkezelésére felhatalmaztatott.

— A muzeum-együleti második felovarsás, mult szombaton szintén nagy közönség előtt és szép sikerrel folyt le. A felovarszó Dr. Hincz György volt, mint már írunk az illatszerkekről értekezett. Ez érdekes felovarsást lapunk közölni fogja s így most nem terjeszkedünk ki bővebb ismertetésre.

— Dávid Antal ur, a kol. pinco egyetel igazgatója, ez idén is megemlékezik, a muzeumtüzár gyermekekről, 5 frrtal segélyezvén ez intézett, mit az igazgatózó ezennel közönnel nyugtáz nyilvánosan.

— A képviselőház, mult szombati ülésén elvígve befejezte az általános vitát a válszázati törvényjavaslatt fölött. Ma a zárszabóskötvekezés, ha ugyan elférnek egy ülés keretében, és a névszerinti szavazás. Pulszky Fe-

rencz indítványára külön tárgyalás fog határozni az ezantúni ülések tárgysorozata fölött. Reméljük a kolozsvári egyetem kérdése egyike lesz a legelső tárgyaknak.

— Balázs Antal m. M.-Vásárhelyi megjelenő, "Erdély" című színpadiomai lap szerkesztője, f. é. április 1-től annak tulajdonjogát megvásárolta, 5 arany pályadíjat tűz ki egy költői beszámoló, 60 o. é. frr. pedig egy a széklely népelelőből merített tárgy beszámoló. Beküldési határidő: f. évi június 1-je.

— A főváros meglátogatásáról szóló törvényjavaslatt a mostani országgyűlésről a jövő országgyűlésre marad.

— A haltenyészet a magyarországi folyók száblázásánál s a mindenohova kiterjedő hajózással fogva igen apad. Ennél fogva a kormány elhatározta, hogy a folyó száblázásoknál elzart mellékgyakban a haltenyészetre kiál gondot fordítanak.

(4.) Boér Emma k. assz. szombati jutalmójátka: "Olympia, egy színésznek élete" Burgenois és Barriero e hatóság drámája tele színpadban sikerlő előadásban került színe. E hatóság, csaknem hatástavadszó részletekben bővelelő, sóvényéses s érdekes meséj, habár hosszadalmas s belső drámai értékek nem bíró francia termek hősnőjének egy pár jelenetben a jutalmazott sikerlőten érvényesítette tehetségét: Olympia rokonszenves alakjával Boér E. mindvégig lekötötte a közönség figyelmét és egy pár mozzanattal az érzelmek valódi hőrelő áhatott átárgondolt s magápal vonalakkal festett játékkal adott kiemelt. Az est első díszeségében legelő sorban Szentgyörgyi (Rudenz Rm) és Mátrai B. (St. Pán) osztózkodtak vele; különösen Szentgyörgyi, ki a marquislő olyn jól eltalált, mindvégig teljes egészen kioldomított alakot teremtett, hogy mindenkit meglepett. Szentgyörgynek általában ritkábban sikerlő motorosagát leveleznők, de ezuttal, kivált a jelenetben, midőn Olympiával szemben mámorosan fellép, igen sikerlő vonásokkal ábrázolt. Mátray alakítása — mondanduk sem kell, — ma is átgondolt tanulmányról tett tanúságot. K. Jászai Mari (Rózsa, Olympia nővére) és Elchner Anna (Klara, Olympia komorúja) szintén teljesen kielégítő voltak, habár a szerepszerével még jobbak lettek volna. Általában az egész előadás egyike volt a sikerlőtöbbség, lévén a hozzávalósságot, mely az érzéses előadás dacára már-már kifárasztott nézőt és színészt egyaránt.

— Pesten új színház építését tervezik az alduinasoron az összekötő hál közelében, mely méltó dísz lesz a fővárosnak

— A dohánygyásás ezentul a közüti vastú miniszter raggonyában tiltva van, rád a nyitott kiskisban is.

— A német muza, Pesten nem valami fidesz tehen, mi leginkább bizonyít, hogy a legutóbbi tél deficitje is meghaladja az 50.000 frrtot.

— Újonezállítás Horváthországban a folyó 1872-ik évre Horváthország 3155 újoncot küldés a közvéhőhadsergbe állított. Ezek közül 2041 a tengerészszázhoz, 720 a tüzérszázhoz, 130 a gyalogszázhoz, a többi osztályokhoz 260 jut.

— A pénzügyéség Bada városától a koronázási költségekre adott négy ezer forint visszatérítését kéri.

— (S.) A vidéki magyar színészi nyugdíj ügyében é hó 27-én Pesten tartandó színészi congressusra a kolozsvári színtársulat is megválasztotta képviselőit a mult héten; Benedeké, a pesti színház tagját, távirattal kérvén föl a képviselőre, s ezenkívül meg Mátrait és Krasznait bekelelő megválasztván.

— Nagyszerű hadi gyakorlatok lesznek a nyáron Németországban, melyekben több hadtest fog részt venni. A meghívó Badára már megérkezett, s kilátásba van helyezve, hogy uralkodónk és Vimos császár a drezdai udvarban fognak találkozni.

— A kormány két újabb táviratszati tanfolyamot fog nyitni, egy magyart Pesten és egy horvátot Zágrábban. Mind két mártus 15-ken nyitlik meg, s három hónapig fog tartani.

— Méregkeverő jeszulták. A Rómában megjelölő "Capitale" Cugia tábornok halálára vonatkozó levelet kész közlé, mely fölkelte a közöngymet. A levelező, ki állítást kész szász tanuval bizonyítani, azon meggyőződésnek a kifejezést, hogy a tábornokot jeszulták mérgezték meg és pedig tévesedőből Umberto koronaörökös helyett. "A karnevál utolsó napján — így ír a levelező — 4/5, órákor észrevettém, hogy ama orkényre, mely a koronaöröget kísérelőül állt, egy virágseleket hűsítőköztű alá melyre egy írult lap volt tűzve. A zsinor irányából felteheli lehetett, hogy az Umbertoon van szánva. A herczeg azonban nem yevé észre; — Cugia tábornok megfogta és leoldotta a zsinorról. Előlavásán a cedulát és viszont ajándékol bonboniere-t kötött a zsinórra, melyet azonban felhúztak; idegenszerűleg hatott rá, hogy a szomszéd ablakból egy pap az egész

jelenetet figyelemmel kísérte és látszólag megundótt. Néhány óra múlva Cugia tábornok halott volt." A clericalis "Voce della Verita" ez esetről érteket írja: "Nem szokásunk szeren esztelenségeket szásznapra meggyőzőseket ki-sérteni, csak azt mondjuk: bár szőlőben a Quirinálban történt első haláleset némileg ártóvá várt." Kilátást nyújt tehát még több új halálesetre! — Az "Osservatore Romano" azt jegyzi meg: "Néhány héttel ezelőtt meghalt Spinola marchese, a király rokona és barátja. Néhány napja elkötözött a másvilágra a királyi hadseregbe Charboneau. Ma a sors a koronaöröget első hadvezérekévé érte. Kitűnő, aki körül holnap a sor! Csak folytassák papok iránti ellenségeskedéseket ti savoyardok és két év múlva közleletek egy sincs életben." — Ez elég világosan van megmondva, a "Magyar állam" is megértheti.

KÖZGAZDASÁG

Kimutatás a kolozsvári kisegítő pénztár-egyetel forgalmáról febrúárius havában 1872. Bevételek: Pénztármáradsk a mult hórl 160292 frr. 39 kr. Betételek után 110096 frr. 63 kr. Könyvldj 88 új tag után 88 frr. 50 kr. Kamat, felldj és váltldj 11843 frr. 4 kr. Bélyeg-díjakban 452 frr. 75 kr. Egyélti hűztátún — frr. 1248 esztében visszatérített kölcsön 574067 frr. 75 kr. Esztében 859541 frr. 6 kr. Kiadások: 1254 esztében kölcsön 628964 frr. 78 kr. Tisztviselők fizetése 568 frr. 67 kr. Irodai kellekre 94 frr. 46 kr. Bélyegre 460 frr. — kr. Mult 38 frr. 60 kr. Segélyezése 5 frr. — kr. Kiszámlázóknak 50 frr. — kr. Betét visszafizetése 99719 frr. 29 kr. Pénztármáradsk 132040 frr. 26 kr. Összesen 856841 frr. 6 kr. Kolozsvárt, febrúár hó 29 1872. Tauffler Ferencz, igazgató. Gelch János, könyvezető. Wagner Frigyes, pénztárnok.

A beszerlele piac árak febr. 27. 1. mérő tisztaszbán, ausz. mérője, 5 ft 60 kr. elegybzba 4 ft — kr., roz. 45 ft — kr., tőrökba — ft — kr., zab 1 ft 60 kr. szász mázsája 2 ft — kr. Egy ől 16 ft 36 hr. hozszn 14 ft. — kr. marháhus 18 kr., konyhalist 11 ft — kr. borsó 20 kr., lenese 24 kr. paszuly 20 kr.

A szamosvári piac árak febr. 27. 1. ausz. mérő Bába 5 ft 80 kr., elegybzba 4 ft 10 k. roz. 3 ft 90 kr. kukorica — ft — kr. Zab 2 ft 20 kr. pitykő 2 ft 90 kr. Egy mássa szálona — ft — kr. Egy kupa borsó 30 kr., lenese 20kr. paszuly, 1ezője 14kr. Egy mássa kenyérliszt — ft. Egy font marháhus 20. Egy mássa szász 1 frr 90 kr. Egy ől tázi-kemény 15 ft — kr.

A m.-vásárhelyi piac árak febr. 27-61 alsó ausz. mérő Tisztaszbán 5 ft 50 kr. Rozs 3 ft 95 kr. Egy kupa borsó 30 kr., lenese 20kr. paszuly, 1ezője 14kr. Egy mássa kenyérliszt — ft. Egy font marháhus 20. Egy mássa szász 1 frr 90 kr. Egy ől tázi-kemény 15 ft — kr.

Távirati tudósítás a bécsi tőzsdéről.

Febr. 30-án 5%. Metallings 100 frr 64.15 Kamat.—. 5%. Nemzeti kölcsön 100 frr. 71.40. 1860. Kőléssz 105.25. Bankrészevny 845. Bitelintelt részvények 353.75 frr. 347.50. London 10 ft. st. 112.30. Ezüst 110.50 Cs. kir. arany 5.33 Napoleonidör 893 —

Urbéri kőtványok: Magyarországi 80.90. Pann. 78. Belldlyi 77.—. Horváthországi —.—.

Felölő szerkesztő Szász Béla.

Nyiltér*)

Biasini gyorskocsi menetrendje

1873. január 1-től:

Kolozsvártól Szamosvájra Debre, mindennap reggeli 8 órákor. Szamosvájra Kolozsvárra, szintén nap 11 órákor. 1 személy ára 30 frr. mindkét postázással Szamosvájra 2 frr. 40 kr., Debrs 3 ft. 20 — Kolozsvárra 2 frr. 40 kr. naponta kétszer reggeli 7 órá és déltűn 4 órákor egy személy ára Tordláj 2 frr. Felvintsz első és közlső Compe 4 frr. hátulsó compe 3 frr. 60 kr. 30 frr. szabad postázással. Felvintsz Tordláj és Kolozsvárra mindennap kétszer reggeli 6 órá és déltűn 6 órákor; a Kolozsvár és Felvintsz között naponta gyors kocsi menet mindég a vonatok indulására érkeznek oda, és megérkezéskül után jönek Kolozsvárra.

*) E rovatt által közlöltekért empen a sajtóhadóság irányában vállal felelősséget a szerk.

